

Motion till riksdagen 2013/14:U273

av **Annelie Enochson (KD)**

Kristna i Mellanöstern

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Mellanösterns minoriteter betraktas som andra klassens medborgare genom begreppet ”skyddsfolk”.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla ska ha rätt att utöva sin religion enligt FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna från 1948.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att motverka kränkningarna i Egypten mot den stora kristna koptiska minoriteten.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att humanitärt bistå det syriska folket på plats och i dess grannländer.

Motivering

I Mellanöstern finns många olika minoriteter. Ofta är uppdelningen mellan olika religiösa gemenskaper tydlig. De kristna minoriteterna finns idag utspridda i de flesta av Mellanösterns länder. Bara för några år sedan och fortfarande i vissa länder, lever kristna praktiskt taget sida vid sida med den muslimska befolkningen. I andra länder, som Egypten, kommer ständiga rapporter om förföljelser, hot, diskriminering och förstörelse av kyrkor och annan egendom tillhörande kristna. I Saudiarabien får kristna inte ens samlas i en kyrkolokal.

Enligt klassisk islamisk lag är det enbart muslimen som är fullvärdig medborgare. Enligt Koranen (sura 9:29) ska en icke-muslimsk medborgare betala en särskild skyddsskatt, för att uppnå religionsfrihet.

Enligt den andre kalifen Umars (586–644) villkor, som utgör grunden för reglerna kring ”skyddsfolk”, är det inte tillåtet att bära kors synligt, ha pro-

Fel! Okänt namn på

cessioner utanför kyrkan och placera stora kors på kyrkor. Dessutom måste en kyrka vara mer blygsamt byggd än moskén. Det lades även starka restriktioner på nybyggnation och reparationer av kyrkor. Att vara kristen och leva som ”skyddsfolk” innebar att leva under omständigheter som gjorde dem till andra klassens medborgare. Genom historien och i synnerhet i det ottomanska imperiet har kalifen Umars arv varit vägledande för muslimska länders behandling av religiösa minoriteter. Enligt den pakistanskättade anglikanske biskopen Michael Nazir-Ali¹ innebär Umars inflytande, även om det till slut upphörde i samband med att det ottomanska imperiet föll samman, att kyrkobyggnader är otillåtna och hemkyrkor trakasseras av religiös polis.

I länder över hela Mellanöstern rapporteras återkommande om restriktioner i religionsfriheten med konsekvenser för kristna. Iran är ett av de länder som framträder tillsammans med Saudiarabien och Förenade Arabemiratet som mest restriktivt gentemot den kristna minoriteten. Omfattande yrkesrestriktioner, registreringar, fängslanden och trakasserier förekommer i Iran. I Algeriet precis som i ett flertal andra länder i regionen äger imamer rätt att upplösa äktenskap mellan muslimer och kristna. Algeriska kyrkor förvägras den krävda registreringen de måste göra för att operera lagligt. I Qatar får kristna endast mötas på två platser i landet, all form av proselyterande aktivitet är strikt förbjudet. En muslim som konverterat riskerar dödsstraff för apostasi. I Turkiet har endast en kyrka godkänts som laglig sedan 1923. Kristna protestanter får istället mötas i mindre lokaler eller i hem. Reparationer på äldre kyrkobyggnader där syftet inte är musealt, förvägras konsekvent tillstånd.²

Många muslimska kvinnor anser att det är naturligt att bära slöja. I flera länder i Mellanöstern finns emellertid direktiv beivrade av religiös polis som kräver bärande av slöja. Detta drabbar både kristna och muslimska kvinnor. I Mellanöstern är såväl kristna som muslimska kvinnor ofta diskriminerade i det offentliga livet, exempelvis vad gäller rösträtt.

I ett viktigt avseende har kristna dock mer religionsfrihet i islamska länder än vad muslimerna har. Kristna får nämligen gärna konvertera till islam, men den muslim som lämnar islam (och till och med blir kristen) blir ofta utsatt för trakasserier, diskriminering och förtryck från myndigheter, släkt och den sociala gemenskapen.

I FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, som antogs 10 december 1948, står att läsa att alla människor är berättigade till samtliga fri- och rättigheter utan åtskillnad av något slag, såsom ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt.

I artikel 18, 19 och 20 står att läsa följande:

Artikel 18

¹ Nazir-Ali, *Martyrs and Magistrates* op. cit., p. 12, cited in Chapman, *Cross*, op. cit., p. 292. http://www.sizers.org/articles/fuller.htm#_edn53.

² <http://www.state.gov/j/drl/rls/irf/religiousfreedom/index.htm#wrapper>.

Fel! Okänt namn på

Var och en har rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Denna rätt innefattar frihet att byta religion och trosuppfattning och att, ensam eller i gemenskap med andra, offentligen eller enskilt, utöva sin religion eller trosuppfattning genom undervisning, andaktsutövning, gudstjänst och religiösa sedvänjor.

Artikel 19

Var och en har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att utan ingripande hysa åsikter samt söka, ta emot och sprida information och idéer med hjälp av alla uttrycksmedel och oberoende av gränser.

Artikel 20

Var och en har rätt till frihet i fråga om fredliga möten och sammanslutningar.

Ingen får tvingas att tillhöra en sammanslutning.

Den internationella rätten för de mänskliga rättigheterna reglerar individens rättigheter i förhållande till statens skyldigheter. Enligt artikel 27 om internationella konventioner för medborgerliga och politiska rättigheter, ska stater i vilka det finns etniska, religiösa eller språkliga minoriteter tillåta dessa individer att utöva sin egen religion, ha tillgång till eget kulturliv och språk.

Enligt internationell rätt ska ingen hindras från att utöva sin religion.

Mellanöstern är vaggan för kristendomen. Det var i nuvarande landet Israel som Jesus levde och verkade runt 0 i vår tideräkning Han levde runt 30 år och dödades av den romerska ockupationsmakten för sina anspråk på att vara Guds son. Han efterlämnade en liten skara av vilsna och förtvivlade efterföljare som sett sin Mästare mördas. Idag är kristendomen en av världens snabbast växande religioner.

År 2011 så var enligt ”Pew Resarch Center” antalet kristna i världen 2,18 miljarder, ungefär en tredjedel av världens befolkning. En av fyra kristna återfinns söder om Sahara i Afrika, och en av åtta i Asien och Stillahavsområdet.

Samtidigt som alltså de kristna ökar i antal i vissa delar av vår värld så minskar de markant i andra delar som i Mellanöstern. Det enda land där de kristna ökar i antal i Mellanöstern är i Israel. Den kristna minoriteten i Israel uppgick i slutet av 2011 till cirka två procent av befolkningen, eller 154 500 personer. Drygt 80 procent av de kristna är araber.

De ökande hoten och förföljelserna mot de kristna i de flesta länderna i Mellanöstern gör att antalet kristna minskar markant. I Irak har över halva befolkningen av kristna irakier flytt under de senaste 10 åren. Sunni- och shiamuslimerna i Irak bekriagar varandra genom terrorattentat, med antal döda som man inte sett maken till på 6–7 år.

Egyptens kristna kopter (cirka 10 procent av befolkningen och Egyptens ursprungsbefolkning) har flytt i många tiotusental sedan förföljelserna ökade mot dem för två år sedan. Efter president Mursis avsättning av militären i juli i år omfattar förföljelserna även mord, förstörelse av egendom och mordbrand mot ett hundratal kyrkor. Främst är det, enligt kopterna, extrema islamister som står för våldet. Kyrkorna har visat ett tydligt stöd för militären att avsätta president Mursi och visat sitt stöd för försvarsministern Abdel Fattah al-Sisi, något som resulterat i rasande hämndaktioner mot de kristna.

Fel! Okänt namn på

I Syrien pågår ett fasansfullt inbördeskrig sedan 2 år tillbaka med över 100 000 döda och i september 2013 är enligt UNHCR drygt 2 miljoner människor på flykt, tre fjärdedelar av dessa beräknas vara kvinnor och barn. Under detta år har ett antal biskopar och präster kidnappats i Syrien och ingen vet deras öde. Enligt FN är det som händer i Syrien den värsta flyktingkatastrofen i modern tid. Många av dem som tvingats fly hoppas kunna återvända oavsett om de flyr inom närområdet eller hör till den lilla andel som lyckas ta sig till Sverige eller något annat land i EU.

Eftersom den största andelen flyktingar fortsatt befinner sig i närområdet är det oerhört centralt att också det mesta av hjälpen kan ges där på plats. Även här är Sveriges och övriga EU:s ansvar stort att genom exempelvis UNHCR bidra till en dräglig tillvaro för de barn och vuxna som befinner sig i flyktinglägren. När inbördeskriget i Syrien är slut behövs alla dess invånare för att åter bygga upp landet och då är även de kristna en viktig del. Bistå därför Syriens grannländer humanitärt genom deras flyktinganläggningar.

Kriget i Syrien hotar spilla över till grannen Libanon, där samma grupper, minoriteter och regionala intressen finns representerade. I Libanon har antalet kristna sjunkit drastiskt från 1926 då de utgjorde cirka 84 procent av befolkningen, när staten Libanon officiellt etablerades, till idag drygt 38 procent.³ Decennier av inbördeskrig har inneburit en massflykt av framförallt kristna.

En liknande utveckling för de kristna kan ses i Iran, Turkiet, Jemen med flera länder.

Att Mellanöstern ömsas på sin kristna befolkning är oroande. Det måste ges möjlighet för de kristna att leva kvar och verka i sina hemländer och att kunna utöva sin religion utan att känna sig otrygga. Sverige bör i sina bilaterala relationer med de i motionen benämnda länderna uppmanas till efterlevnad av FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna när det gäller artiklarna om religionsfrihet, yttrandefrihet och mötesfrihet.

Stockholm den 4 oktober 2013

Annelie Enochson (KD)

³ <http://features.pewforum.org/global-christianity/map.php#/Lebanon,ALL>.